

त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको गरीमामय पन्ध्रौ नगरसभाको नीति तथा कार्यक्रम

यस नगरसभाका सदस्यज्यूहरू तथा सम्पूर्ण उपस्थिती महानुभावहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक, एवं आगन्तुक नगरबासी आमा, बुवा, दाजुभाइ, दिदी बहिनीमा त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका र मेरो तर्फबाट न्यानो अभिवादनका साथै हार्दिक नमस्कार गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय नगरसभाका उपाध्यक्ष एवम सदस्यज्यूहरू

आज यस सम्मानित पन्ध्रौ नगरसभा समक्ष आगामी आ.ब.२०८३/२०८४ को नीति तथा बजेट कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवान्वीत भएको छु। यस अवसरमा राजनीतिक परिवर्तनका लागि जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात सहिदहरू हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु। त्यसै गरी राष्ट्रियता, स्वाधिनता, लोकतन्त्र, सामाजिक न्याय, समानता र समृद्धिका लागि संघर्ष गर्नु हुने महान नेपाली नागरिक र त्यसको सफल एवम सक्षम नेतृत्व गर्नुहुने नेपाली राजनीतिका शिखर व्यक्तित्वहरूप्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।

हाम्रो अनुरोध स्वीकार गरी यस नगरपालिकाको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट घोषणा सभालाई ओजपूर्ण, समावेशी, सहभागिता मुलक र सफल बनाउन यहाँ रहनु भएका नगर सभाका सदस्यज्यूहरूमा त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यस त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाले हालसम्मको अवधि राम्ररी पुरा गरेको छु भन्ने विश्वासका साथ सम्मानित नगर सभामा आगामी दिनको सुनौलो भाग्य र भविष्यको मार्ग चित्र कोर्नको लागि आगामी आ.ब.२०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामयसभामा प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु ।

नगरबासी सम्पूर्ण आमा, बुवा, दाजु भाइ तथा दिदी बहिनीहरूले जुन विश्वास र स्नेहको साथ हामीलाई आफ्नो क्षेत्रको भविष्य आफै निर्माण गर्ने अवसर दिनु भयो त्यसको लागि हार्दिक नमन गर्दै यहाँहरूको विश्वासलाई पुरा गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।

स्थानीय तहबाट संचालन गर्ने कार्यहरूलाई कसरी व्यवस्थित गर्ने भन्ने अन्योलताको बीच नगरपालिकाको स्थापना पछि आम नागरिकको अपेक्षा बढ्नु स्वभाविक नै रहेको छ। स्थानीय सरकारलाई आफ्नो क्षेत्रको शासन आफै गर्न, आफ्नो क्षेत्रको विकास आफै गर्ने तथा आफुलाई आवश्यक पर्ने कानून आफै तर्जुमा गर्ने प्राप्त अधिकारहरूलाई संस्थागत गर्दै गरेको अवस्थामा नगरबासीहरूको अपेक्षा अनुरूप नगरपालिकाले सेवा

प्रवाह गर्न, विकास निर्माण गर्न, घरदैलोमा सरकारको उपस्थितिको अनुभूति दिलाउन उपलब्ध सिमित श्रोत साधनलाई अधिकतम प्रतिफल प्राप्त गर्ने क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकता दिने कोसिस गरेको छु।

स्थानीय तह निर्वाचन पश्चात स्थानीय सरकार त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकामा समाजवाद उन्मुख आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणका लागि सुशासन, विकास र सामाजिक न्याय सहित समृद्ध नगरपालिका, सुखी नगरवासीको आकांक्षा पुरा गर्न प्रतिवद्ध छु। संविधानको कार्यान्वयन, संघीयताको सवलीकरण, अर्थतन्त्र सुधार र पुनरुत्थान जस्ता बिषयलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न नगरपालिका सदैव क्रियाशिल रहदै आएको छु। यद्यपी हरेक बादलमा चाँदीको घेरा देखिए जस्तै जस्तो सुकै चुनौतीको बावजुद पनि यस नगरपालिकालाई समृद्ध तथा समुन्नत बनाउन आज हामी यस सम्मानीत नगर सभामा उपस्थित भएका छौं ।

सम्मानीत नगरसभाका उपाध्यक्ष एवम् सदस्यज्युहरु,

अब म त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाको आ.व. २०८३/०८४ नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।

आदरणीय यस नगर सभाका सदस्यज्युहरु

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्दछु ।

- सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत र साधनलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा परिचालन गर्दै उत्पादनशील अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने।
- अर्थतन्त्रको शिघ्र पुनरुत्थान गर्न आर्थिक गतिविधी एवम् विकास निर्माणका कार्यहरूलाई तिब्रता दिने ।

बजेटको उद्देश्य हांसिल गर्न देहाय बमोजिम प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

सामाजिक विकास

१. स्वास्थ्य

- आयुर्वेदिक र एलोपेथिक चिकित्सक पद्धतिबाट नगरपालिकाबासीलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्थालाई गतिशिल तथा प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका सबै गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरूलाई निशुल्क र अन्य बिरामीहरूलाई स्वास्थ्य संस्थामा उपचारार्थ आगमनका लागि सहूलियत दरमा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने सेवा लाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- नगरपालिका भित्रका १५ महिना सम्मका बालबालिकाहरूलाई दिईने खोप कार्यक्रमलाई अझै प्रभावकारी बनाउन खोप ढुवानी र खोप कार्यकर्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।
- निशुल्क रूपमा गर्भवती आमालाई भिडियो एक्सरे सेवा प्रदान गर्दै आइरहेकोमा यसलाई थप प्रभावकारीता सहित निरन्तरता दिईने छ ।
- यस नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आधारभुत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाका लागि आउने विरामीहरूलाई आवश्यक पर्ने औषधी खरीद गरी निशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा नर्सिङ सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आ.व २०८३।०८४ मा आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत गर्भवती महिलालाई गर्भवती उत्प्रेरणा भत्ता र स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती भए बापत पाउने यातायात खर्चलाई निरन्तरता दिई न्युन आयस्रोत भएका गर्भवती महिलाहरूलाई स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएबापत पोषण कोशेली कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकीलाई सुचना मैत्री बनाउनको नगरपालिका आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री लगायत सूचना सामाग्रीको प्रभावकारी वितरण गरी स्वास्थ्य चौकी प्रमुखहरूको मासिक समीक्षालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

२. शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

- बालविकासका सहजकर्ता, विद्यालय सहयोगी, मा.वि.का लेखा सहायकहरूलाई दिईदै आएको प्रोत्सहान भत्तामा रु १ हजार थप गरी तथा प्रधानाध्यापकको दिईदै आएको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- नगरपालिकास्तरमा आधारभुत कक्षा १-३ तथा आधारभुत तह १-५ र माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरूमध्ये बाट १/१ वटा विद्यालय छनोट गरी पालिकास्तरीय नमुना विद्यालयको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
- यस त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण आधारभुत विद्यालयमा आई.सि.टि कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- भौगोलिक अवस्था, शिक्षक विद्यार्थीको अनुपातका आधारमा विद्यालय तथा कक्षा समायोजनको नीति लिई शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलाउने कार्य गरिनेछ ।
- नगरपालिका स्तरमा खुल्ला मेयरकप खेलकुद कार्यक्रम लगायत युवा खेलकुद कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- विद्यालय अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणमा विशेष जोड दिई अभिभावक सहभागिता वृद्धि गराउनुका साथै शिक्षकको पेशागत सहयोग तथा शिक्षक कर्मचारी, अभिभावक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिको प्रभावकारी रूपमा कार्यन्वयन गरिनेछ ।
- तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानीटरीप्याड वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका युवा युवतीहरूका लागि तालिम तथा प्रशिक्षणका माध्यमबाट रोजगारीको सिर्जना गरिनेछ ।

३. महिला बालबालिका तथा अपाङ्ग

- महिलाको क्षमता विकास गर्न सबै वडामा महिला समुह, समिती र संस्थाहरूले सदस्यहरूलाई विभिन्न तालिम तथा सचेतनामुलक कार्यक्रमको आयोजना मार्फत महिला उद्यमी निर्माण गरिनेछ ।
- महिला र लैंगिक तथा अल्पसंख्यक विरुद्ध हुने सबै प्रकारका घरेलु हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार भेदभाव अन्त्य गर्दै उत्तरदायी प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने नीति लिइनेछ ।
- हिंसा पिडितको तत्काल उद्धार, पुनःस्थापना र परिवारमा पुनः एकिकरण तथा आर्थिक सशक्तिकरणलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- बालबालिकाको हक अधिकार सुनिश्चित गर्दै आधारभुत स्वास्थ्य, शिक्षा र पोषण सबैको पहुँच अभिवृद्धि गर्दै सडक बालबालिका मुक्त सचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- समुह गठन तथा पुर्नगठन र परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस, अपाङ्गता दिवस, बाल दिवस र जेष्ठ नागरिक दिवस मनाउने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- मर्यादित महिनावारी व्यवस्थापनका साथै लैंगिक समानता, सामाजिक समावेशीकरण योजना निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ ।
- बाल क्लव गठन तथा पुनर्गठन र परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।

४. बहुक्षेत्रीय पोषण

- त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकाले महिला किशोरी र बालबालिकामा हुने कुपोषणको अवस्थामा सुधार ल्याउन नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त योजनालाई प्राथमिकताका साथ यस नगरपालिकामा

कार्यान्वयन गरी आगामी आ.व ०८३।०८४ बाट सबै विषयगत तथा क्षेत्रगत क्रियाकलापहरू तयार गरी विपन्न सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई पोषण तथा खाद्य सुरक्षाका लागि तोकिएका क्रियाकलापहरू प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।

- बहुक्षेत्रीय पोषण योजना अन्तर्गत पोषण मैत्री स्थानीय शासन अवलम्बन गर्न र आगामी २ वर्ष भित्र यस नगरपालिकालाई पोषणमैत्री स्थानीय तह घोषणाका लागि विशेष अभियान सञ्चालन गरी वडा घोषणा अभियानलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी कार्य गरिनेछ ।

५. भाषा तथा संस्कृति

- परम्परागत भाषा ज्ञान सीप र कलाको संरक्षण संवर्द्धन र विकास एवम् प्रचारप्रसार गरी नयाँ पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्न मौलिकतामा आधारिता सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- स्थानीय स्रोत साधनबाट निर्माण गरिएका वस्तुहरूको बजारीकरण एवं प्रचार प्रसार गरिनेछ ।

सम्मानीत् नगरसभाका उपाध्यक्ष एवम् सदस्यज्युहरू,

आर्थिक विकास क्षेत्र

१.पशु सेवा

- व्यवसायीक पशुपालन कार्यत्रम सञ्चालन तथा रैथाने पशु संरक्षण एवम् प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन साथै कृषि उत्पादन केन्द्र पशु पकेट संचालन गरिनेछ ।
- आकस्मीक महामारीजन्य रोग विरुद्ध सचेतनामुलक कार्यक्रम तथा नगरपालिकाको प्रत्येक वडाहरूमा पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- जिल्ला तथा पालिकाबाहिरबाट पशुपंछी आयात निर्यात गर्दा स्वस्थ परीक्षण गर्ने कार्यलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- पशुजन्य रोग (जुन्टीक रोग) र यसको असरबारे सम्पुर्ण वडाहरूमा सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन र नगरपालिकाभित्र रहेका बधशालाहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- पशुपंछीलाई आवश्यक पर्ने औषधी तथा खोप खरीद तथा ढुवानी गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- नगरपालिकामा विभिन्न उन्नत जातका भाले तथा पोथी पशुचौपाया आयात गर्न पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालयसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

२.कृषि

- किसानको जीविकोपार्जन मात्र नभई आय आर्जनमुलक कार्यक्रम सञ्चालन मार्फत उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी आत्मनिर्भता तर्फ उन्मुख बनाउदै कृषिको व्यवसायीकरण, यान्त्रीकरण, भण्डारण तथा बजारीकरणका लागि विशेष जोड दिईनेछ।
- कृषिमा सिंचाईको प्रबन्ध मिलाइनुका साथै चक्लाबन्दी खेती प्रणालीलाई अवलम्बन गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्रका उत्पादन हुने स्थानीय स्तरमा पाईने रैथाने अन्नबालीहरु संरक्षण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- यस नगरपालिकालाई हाईब्रिड तरकारी विउ तथा जैविक तथा वनस्पति (बिरुवा) सम्बन्धी वा बिरुवाको वृद्धि वनस्पतिक विषादी वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।
- किसान सुचीकरण कार्यलाई व्यवस्थित बनाउदै वास्तविक किसानको पहिचान गरी विद्युतीय माध्यमबाट कृषक प्रमाणपत्र वितरण कार्य अगाडी बढाईनेछ।

३.उद्यम विकास

- नेपाल सरकारको एक स्थानीय तह एक औद्योगिक ग्रामको अवधारणा बमोजिम आ.व २०८३।०८४ भित्र संघीय सरकारसँग समन्वय गरी स्थानीय स्रोत साधनको उच्चतम प्रयोग हुने गरी औद्योगिक ग्रामको स्थापना तथा सञ्चालन मार्फत स्थानीय रोजगारीमा वृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ।
- साना तथा घरेलु उद्योग सञ्चालनमा जोड दिदै रोजगारीका अवसर सिर्जना नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थासँगको समन्वय सहकार्य तथा साझेदारीमा विभिन्न सिपयुक्त छोटो तथा लामो अवधिका तालिमहरु जस्तै: हाउस वाइरिड, प्वम्बिड, इलेक्टोनिक्स, हेयर कटिड, कुक, मेसिनरी जस्ता तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- उद्यमशीलता विकासका लागि पिछडिएको समुह, महिला, दलित तथा लक्षित वर्गलाई व्यवसायी गर्न आम्दानीमुलक तालिम दिई आत्मनिर्भर बनाउने लक्ष्य लिइनेछ।
- यस नगरपालिकाभित्र विभिन्न प्रकारका जडिबुटीको प्रचुर सम्भावना भएकोले प्रशोधन तथा अनुसन्धानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

३.पर्यटन विकास

- ऐतिहासिक, साँस्कृतिक तथा प्राकृतिक स्थल बाला त्रिपुरासुदरी मन्दिरको ब्यापक प्रचारप्रसार गरी धार्मिक ऐतिहासिक र साँस्कृतिक स्थलको विकास गरी पर्यटन सेवा तथा सत्कारको लागि गन्तव्यको रूपमा विकास गरिनेछ।

- छलको बुढाल, मष्टो, गल्ली भवानी जस्ता देवस्थल, विक्रम शाही महाराजको दरबार र रल्ली राजारानी जस्ता पुरातात्विक क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकलाई यस क्षेत्रहरूमा भ्रमण गर्ने अभिप्रायले नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा आवश्यक पुर्वाधारहरूको विकास गरिनेछ ।
- स्थानीय पर्यटन प्रवर्द्धन विशेष सुरक्षा नीति अवलम्बन गर्दै नगरपालिकाक्षेत्रका होटल व्यवसायीहरूलाई पर्यटक मैत्री सुचना प्रवाह र पर्यटक आकर्षण गर्ने व्यवस्था गर्न आवश्यक तालिम तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा नयाँ पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान गर्न अध्ययन तथा अनुसन्धान कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी अगाडी बढ्ने नीति लिईनेछ ।

४. रोजगार, सिप तथा उद्यमशिलता केन्द्र

- श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान भन्ने नाराको साथ मर्यादित रोजगारीको सुनिर्चित गर्न जोड दिइने छ ।
- युवासंग स्थानिय सरकार, हुने छैत्र बेरोजगार अभियान अन्तगत आगामी वर्ष दर्ता भएका बेरोजगार कम्तिमा एक हजार व्यक्ति लाई रोजगारी सिर्जन गर्न सरकारी तथा निजि क्षेत्रहरूको सहकार्यमा सिप विकास तथा रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- उत्पादन संग प्रत्यक्ष जोडिने रोजगार र उद्यमशिलता सम्बन्धी सस्था, कोष तथा कार्यक्रम लाई सुचिकृत गरि श्रम बजारको माग अनुसार सिपयुक्त मानव ससाधन उत्पादनका लागि तालिम प्रदायक संस्थाहरू बाट तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- वैदेशिक रोजगारीको श्रम स्वीकृती र नविकरण गर्ने काठमान्डौं धाउनु पर्ने विद्यमान अवस्थाको अन्य गरि रोजगार सेवा केन्द्र बाटै श्रम स्वीकृती र नविकरणको सेवा लिन पाउने व्यवस्था हुनेछ
- अवको जीवन स्वदेशमा नै भन्ने नाराका साथ वैदेशिक रोजगारी बाट फर्किएका व्यक्ति लाई उद्यमशिलता विकास गर्ने र रोजगारीमा आबद गर्ने गरि सिप विकास तालिम र व्यवसायिक परामर्श सेवा संचालन गरिने छ ।
- सरकारीमा आप्रवासी कामदार र उनीहरूको परिवारलाई लक्षित गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगार अन्धी सूचना प्रवाह मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा वित्तीय साक्षरता र सीप अभिवृद्धि गर्नमा सहयोग गरिने छ ।
- रोजगारीको क्षेत्रको समुचित व्यवस्थापनको लागि सुरक्षित आप्रवासन कार्यविधि तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

५.सहकारी

- नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र बनाई सहकारी विभिन्न कार्यालयबाट हस्तातरण भएका सम्पूर्ण सहकारीहरूलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- यस नगरपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण सहकारीहरूलाई यसै आ.व. मा विद्युतीय प्रणालीमा — कोपोमिस) अभिलेख अध्यावधीक गरिनेछ।

सम्मानित नगरसभाका उपाध्यक्ष एवम् सदस्यज्युहरु

१.पुर्वाधार विकास

- भौतिक निर्माण कार्य आइरहने समस्यालाई न्युनीकरण गर्न र थप प्रभावकारी बनाउनको लागि ऐन, नियमावली र कार्याविधि तथा निर्देशिका तयार गरी लागु गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका अन्तर्गत त्रिपुरा मा.वि मद्धुमा सुविधायुक्त छात्रावास पक्की भवन निर्माण गरिनेछ ।
- भारतीय सरकारको सहयोगमा यस नगरपालिकाको वडा नं. ७ मा अवस्थित कस्तुरी माध्यमिक विद्यालयको पक्की भवन निर्माण गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्रका टोलहरूलाई दुरी र भुगोलका आधारमा वर्गीकरण गरी दररेटलाई व्यवस्थित तथा Excavator को प्रति घण्टा पर्न जाने दररेटमा पुनरावलोकन गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका वडा नं. ७ छल हुदै फोक्सन्डो ताल पुग्ने पर्यटन पदमार्ग निर्माण कार्य अगाडी बढाईनेछ ।
- नगरस्तरीय सडक संजाललाई वैज्ञानिक तरिकाले नामाङ्कन, नक्साकन क्षेत्राधिकारका लागि नगर यातायात गुरु योजनालाई पुनरावलोकन गरी लागु गरिनेछ ।
- नगरपालिकाक्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थानमा रहेका शौचालयहरूको स्तरोन्नती गरी अपाङ्गता तथा बालमैत्री र लैङ्गिक समानतायुक्त बनाइनेछ। गैरसरकारी संस्था सुस्वासँगको सहकार्यमा सार्वजनिक शौचालयहरू संचालन तथा व्यवस्थापन गरी शौचालयको सुविधामा नागरीकको सहज पहुँच वृद्धि गर्ने कार्यलाई अगाडी बढाईनेछ।
- नगरपालिका अन्तर्गत प्रत्येक वडाहरूमा संचालन गरिने योजनाहरू डिजाईन तथा इष्टिमेट अनुसार कार्यान्वयन गर्नका लागि उपभोक्ता समितिहरूलाई उचित तालिमका साथै सिकर्मी, डकर्मी र प्राविधिकहरूलाई समेत क्षमता विकास तालिम गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ।

- नगरपालिकाभित्र भएका भवन नगरपालिका हुनु भन्दा पहिले निर्माण भइसकेका घरहरूको हकमा अभिलेखीकरणका लागि नक्सा पास गरी अभिलेख रित्तपूर्वक राखी नगरपालिकाको भवन निर्माण सम्बन्धी आवश्यक मापदण्ड तथा कार्यविधि पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- निर्माणधीन अवस्थामा रहेका वडाका प्रशासनिक भवनमा एक भित्र निर्माणका साथै वडा भवन निर्माण सुरु नभएका वडाहरूका लागि वडा प्रशासनिक भवन भवन निर्माण कार्य सुरु गरी आगामी तीन बर्ष भित्र सम्पन्न गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको केन्द्रसँग जोडिएका शाखा सडकहरूको स्तरोन्नती गरिनेछ ।
- आवश्यक पर्ने प्राविधिक उपकरण र रोड डिजाइन सफ्टवेयर व्यवस्था गरी निर्माण गरिने सडकको क्रससेक्सन, प्रोफाइल र प्लान तयार गरी निर्माण कार्यलाई वैज्ञानिक रूपले अगाडी बढाईनेछ ।
- त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका अन्तर्गत भएका सम्पूर्ण सार्वजनिक तथा ऐलानी जग्गाको पहिचान गरी अभिलेखीकरण गरिनेछ ।

४ . वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- जलवायु परिवर्तन र वातावरणको दिगो पर्यावरणको लागि वडा तथा नगरपालिका स्तरमा सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र आइपर्ने प्राकृतिक जोखिमको पुर्व मुल्यांकन गरी योजना तयार गर्ने तथा तत्काल बाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता घटना जस्ता प्रकोपमा परेका पिडित घरपरिवार तथा व्यक्तिलाई तत्काल उद्धार गरी राहत तथा पुनस्थापनाका लागि विपद व्यवस्थापन कोषको एवं विपद व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रीको समुचित व्यवस्थापन गरी वितरण कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- त्रिपुराकोट वगर बजारमा फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि दीर्घकालिन रणनीति योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- विपद जोखिम न्युनीकरणका लागि विपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई क्षमता अभिवृद्धि मार्फत जनशक्ति परिचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकामा विपद पुर्व सुचना केन्द्र तथा अन्तरनिकाय समन्वयकारी नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३. सुस्वा आयोजना तथा खानेपानी तथा सरसफाई

- आ.व.२०८३।०८४ मा त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिकासँगको साझेदारीमा सुस्वा परियोजनालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- परियोजना मार्फत सक्षम दिगो खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सेवा र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको लागि सक्षम वातावरण निर्माण गरी गरिनेछ ।
- परियोजना मार्फत जलवायु प्रतिरोधी, सुरक्षित र निरन्तर खानेपानी आपूर्ति भएको हुनेछ ।
- परियोजना मार्फत दिगो सरसफाई स्वच्छता र मर्यादित महिनावारीको व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
- नेपाल सरकारको एक घर एक धाराको नीतिलाई अवलम्बन गर्दै दिगो, स्वच्छ, सफा, सुरक्षित तथा सरसफाईयुक्त नगरपालिका निर्माणका लागि सुस्वा परियोजनासँग साझेदारी, समन्वय र सहकार्य मार्फत पालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका प्रत्येक घरदैलो, स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयहरूमा खानेपानी तथा सरसफाई सुविधाको सहज पहुँच मार्फत स्वच्छ जीवनशैली निर्माण गरिनेछ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी तथ्याङ्कको नियमित अद्यावधिक तथा व्यवस्थापन गर्दै सेवा नपुगेका बस्तीको पहिचान गरी प्राथमिकताका आधारमा सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
- सबै वडाका समुदायहरूमा पुर्ण सरसफाई कार्यदल गठत तथा परिचालन गरि नगरपालिका लाई पुर्ण सरसफाई उन्मुख नगरपालिका घोषणाका लागि आवश्यक कार्य गरिनेछ ।
- सेवा सहायता केन्द्र (एस सि सि) मार्फत पालिकामा खानेपानी मर्मत योजनाका दिगो सुचारुपनाका लागि उपभोक्ता र पालिका विच साझेदार (एम ओ यु) गरि अगाडी बढाइनेछ ।
- स्थानीय तहमा सुस्वा परियोजना अन्तर्गत संगठन तथा व्यवस्थापन (ओ एण्ड एम) विस्तृत प्रतिवेदन तयार पारिनेछ ।

सम्मानीत नगरसभाका उपाध्यक्ष एवम् सदस्यज्युहरु,

१.सुशासन तथा संस्थागत विकास

- कार्यालय सञ्चालन तथा सेवा प्रवाहको सन्दर्भमा प्रमुख तथा गतिशिल स्रोत मानव साधनस्रोत भएकाले समय सान्दर्भिक उचित उपयोग गर्ने अवधारणालाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्थानीय शासनको माध्यमबाट विकासमा जनताको अधिकतम सम्मिलित हुने अवसर जुटाई लोकतन्त्रको लाभको न्यायोचित वितरण गर्ने कानुनी मार्गदर्शनमा जोड दिईनेछ ।
- नेपाल सरकारको सुशासन कार्यविधि, आर्थिक विकास, शासकीय तथा आर्थिक विकासको कार्ययोजना र समृद्धिको कार्ययोजना लगायतले परिलक्षित गरेका कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।
- अर्थपुर्ण जनसहभागिता, लक्षित वर्ग र समुदायको सशक्तिकरण एवम् मूल प्रवाहीकरणमार्फत समावेशी एवम् दिगो विकासको प्रत्याभुती गराईने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- करार सेवामा कर्मचारी भर्ना गर्दा प्राप्त बजेट, नगरपालिकाको आन्तरिक राजश्व क्षमता र नगरपालिकाको स्वीकृत दरबन्दी सर्वेक्षणको विशेष ख्याल गरी करार सेवामा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने नीति लिईनेछ।
- त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका र अन्तर्गत निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकासका लागि आवश्यकताका आधारमा तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
- सुचना प्रविधि क्षेत्रलाई सेवाको रूपमा विकास गर्न सुचना प्रयोग मार्फत सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, सहज र पहुँच योग्य बनाईनेछ।
- सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त पारदर्शी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई सुचना प्रवाह, गुनासो सुनुवाई, सुचना अधिकारीको माध्यमबाट सार्वजनीकरण, सामाजिक परीक्षण, तेस्रो पक्ष मुल्यांकन, सुझाव तथा उजुरी पेटीकाको माध्यमबाट प्राप्त गुनासालाई अधिकारीबाट मार्फत सम्बोधन गरिनेछ।
- अभिलेख व्यवस्थापनको लागि सुचना प्रविधिको प्रयोग गरी कागजविहिन कार्यालय बनाउन जोड दिइनेछ।
- नगपालिकामा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरूलाई उत्प्रेरण स्वरूप विगतमा उपलब्ध गराउँदै आएको खाजा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- नगरपालिकाका समपुर्ण जनप्रतिनिधिहरूलाई आवश्यक सेवा सुविधाको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गरिनेछ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली मार्फत सम्बन्धित लाभग्राहीको बैंक खातामा त्रैमासिक रूपमा प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ देखि सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको नवीकरण बायोमेट्रिक प्रणालीद्वारा गरिनेछ।
- नगरपालिकाबाट हुने खरीद सम्बन्धी सम्पुर्ण कार्य वार्षिक खरिद कार्ययोजना तथा गुरुयोजना बमोजिम गरिनेछ।

२. आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखा परीक्षण

- नगपालिकाको आर्थिक नियमितता, पारदर्शिता, मितव्ययीता, कार्यक्षमता र औचित्यता पुष्टि हुने गरी जवाफदेहिताका लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरीक लेखा परीक्षण तथा अन्तिम लेखा परीक्षणको माध्यमबाट बेरुजु न्युनीकरण गरिनेछ।
- विगतका आ.व.हरूमा देखिएका बेरुजुहरूको सार्वजनिक लेखा समितिको प्रतिवेदन मार्फत महालेखापरीक्षणले औल्याएको बेरुजु समयमै फछ्छौट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

३. न्यायीक समिति

- नेपालको संविधान र कानूनको भावना मर्म र उद्देश्यलाई ध्यानमा राखी न्यायीक समितिमा आएका उजुरीहरूलाई छिटो छरितो र सर्वसुलभ तरिकाले न्याय निरूपण गरिनेछ ।
- नागरीक सचेतनाका लागि न्यायिक समिति मार्फत सचेतनामुलक तालीम, गोष्ठी र अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- वडास्तरीय मेलमिलाप समिति गठन न्यायिक समितिका लागि एक इजलासको व्यवस्था गरी महिनामा २ पटक इजलास बस्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

४. वित्तीय व्यवस्थापन

- आर्थिक कारोबारको अभिलेख पारदर्शी ढंगले राखी सरकारी कोषको यथार्थ जानकारी गराईनेछ ।
- राजश्व चुहावट, बढ्दै गएको बेरुजु कम गर्दै नागरीक सन्तुष्टी सर्वेक्षण मार्फत सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गरिनेछ ।
- स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम पहिचान गरी कुशल र मितव्ययी परिचालन तथा प्रभावकारी नतीजा हाँसिल गर्न जोड दिईनेछ । राजस्व भुक्तानी प्रणालीलाई सुरक्षित, पारदर्शी र प्रविधिमैत्री बनाउन "शून्य नगद कारोबार" को नीति अवलम्बन गरिनेछ । यस अन्तर्गत विद्युतीय (अनलाइन) माध्यमबाट कर तथा दस्तुर भुक्तानी गर्ने र सबै वडा कार्यालयहरूबाट अनिवार्य रूपमा अनलाइन रसिद जारी हुने एकीकृत व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- करदाता र स्थानीय सरकार बीचको सम्बन्धलाई सुमधुर बनाउन नागरिक समाज, निजी क्षेत्र, स्थानीय सङ्घ-संस्था तथा सम्बद्ध सरोकारवालाहरूसँग आपसी समन्वय कायम गरिनेछ । साथै, राजस्वको दायरा विस्तारका लागि सबैको सहभागितामा कर शिक्षा तथा कर सङ्कलन अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।